

664

Besluit van 7 december 1984, houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren (Stb. 1970, 536)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat van 7 oktober 1983, nr. RRW 52619, Hoofddirectie van de Waterstaat, gedaan in overeenstemming met Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

Gelet op de artikelen 4, eerste lid, 20, tweede lid, en 22, eerste lid, van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Stb. 1981, 573);

De Raad van de Waterstaat gehoord;

De Raad van State gehoord (advies van 27 maart 1984, nr. W09.83.0527/17.4.12);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat van 3 december 1984, nr. RRW 52919, Hoofddirectie van de Waterstaat, uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL 1

Het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 5 november 1970 (Stb. 536) en laatstelijk gewijzigd bij Ons besluit van 22 december 1983 (Stb. 658), wordt gewijzigd als volgt:

A. In artikel 3 en in de aanhef van Bijlage III wordt de zinsnede «artikel 7, tweede lid,» vervangen door: «artikel 7, tweede en vijfde lid,».

B. Artikel 7 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het vierde lid wordt gelezen: «Bij de aanvraag tot verlening of wijziging van een vergunning tot het brengen van afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in rijkswateren op andere wijze dan met behulp van een werk worden de volgende gegevens verstrekt:

a. naam en adres van de aanvrager;

b. een van toelichtende tekeningen vergezeld gaande aanduiding van de plaats waar de afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in de rijkswateren worden gebracht;

c. een van toelichtende tekeningen vergezeld gaande beschrijving van de wijze waarop en met behulp van welke middelen de afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in de rijkswateren worden gebracht;

d. de periode waarvoor een vergunning wordt gevraagd;

e. een zo volledig mogelijke karakterisering van de afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen waarop de aanvraag betrekking heeft naar aard, vorm, samenstelling, hoeveelheid en eigenschappen;

f. een opgave van de herkomst van de afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen, waarop de aanvraag betrekking heeft;

g. indien de afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen zijn ontstaan of vrijgekomen bij een bedrijf – een globale omschrijving van de aard van dat bedrijf;

h. een opgave van de onderzoeken die zijn of worden verricht en van de maatregelen die zijn of worden getroffen, teneinde:

– het ontstaan van de onderhavige afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen tegen te gaan dan wel de te lozen hoeveelheid te beperken;

– alternatieve bergingslocaties te vinden;

– de afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen te verwerken, dan wel voor gebruiksdoeleinden aan te wenden».

2. Het vijfde lid wordt gelezen: «Indien een aanvraag als bedoeld in het vierde lid betrekking heeft op afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen die zijn ontstaan of vrijgekomen bij een bedrijf dat tot de in Bijlage III van dit besluit genoemde categorieën behoort, dient tevens een beschrijving te worden overgelegd van de werking van de bedrijfsinstallatie(s) waardoor of waarin processen plaatsvinden die leiden of kunnen leiden tot het ontstaan of vrijkomen van genoemde stoffen, alsmede een processchema waaruit blijkt welke stoffen waar en in welke mate ontstaan of vrijkomen. Voorts dient de verwerkings- of productiecapaciteit van deze bedrijfsinstallatie(s) te worden opgegeven».

3. Het vierde lid (oud) wordt vernummerd tot zesde lid.

4. Het vijfde lid (oud) vervalt.

C. In artikel 7a wordt de zinsnede «de in artikel 7, eerste en tweede lid» vervangen door: «de in de eerste vijf leden van artikel 7».

D. In de artikelen 11, eerste lid, letter a, respectievelijk 15b vervallen de woorden «daarvoor bestemd» respectievelijk «daarvoor bestemde».

E. Aan artikel 19 wordt een nieuw derde lid toegevoegd, luidende: «Voor de toepassing van artikel 19 van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken (Stb. 1956, 323) treedt Onze Minister in de plaats van Onze Minister van Financiën».

F. Onder vernummering van de huidige bepaling tot eerste lid wordt aan artikel 21 een nieuw tweede lid toegevoegd, luidende: «Artikel 56 van de Algemene wet is met betrekking tot de omvang van de geleverde hoeveelheid water van overeenkomstige toepassing op lichamen, die de levering van water verzorgen».

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

ARTIKEL III

De tekst van het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren wordt door Onze Minister van Justitie in het Staatsblad geplaatst.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 8 januari 1985, nr. 5.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 7 december 1984.

Beatrix

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes

Uitgegeven de *zeventwintigste* december 1984

De Minister van Justitie a.i.,
Rietkerk

NOTA VAN TOELICHTING

1. Inleiding

De onderwerpelijke wijziging van het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren (Stb. 1970, 536) (verder genoemd het Uitvoeringsbesluit) heeft betrekking op een aantal verschillende onderdelen. Allereerst is daar de wijziging van de bepaling (artikel 7) inzake de gegevens die moeten worden verstrekt bij een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 1, derde lid, van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Stb. 1981, 573). Daarnaast is de bevoegdheid van de minister van Verkeer en Waterstaat om beroep in cassatie in te stellen thans expliciet tot uitdrukking gebracht.

Ten slotte is de reikwijdte van artikel 56 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen voor wat betreft de verontreinigingsheffing rijkswateren enigszins verruimd en zijn voorts nog drie wijzigingen van betrekkelijk geringe betekenis aangebracht. Een en ander zal in genoemde volgorde hieronder nader worden toegelicht.

2. Onderdeel B. Algemeen

Bij Koninklijk besluit van 8 november 1980, Stb. 606, is het Uitvoeringsbesluit op een aantal onderdelen gewijzigd. Onder meer is daarbij artikel 7 zodanig gewijzigd dat een nadere concretisering is aangebracht in de bij een aanvraag van een lozingsvergunning over te leggen gegevens. Naast de wens zoveel mogelijk relevante informatie te bezitten, was de directe aanleiding voor deze wijziging gelegen in de met ingang van 1 september 1980 in werking getreden Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Stb. 1979, 442). Genoemde wet is behoudens enige uitzonderingen van toepassing verklaard op de vergunningsprocedures ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO). Deze van toepassingverklaring heeft plaatsgevonden bij de Wet van 13 juni 1979 (Stb. 443). Dit brengt met zich mee dat de aanvrager van een vergunning voor het lozen van afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in oppervlaktewater, indien hij onvoldoende gegevens heeft overgelegd om een juiste beoordeling van de aanvraag mogelijk te maken, uiterlijk een maand na ontvangst daarvan door het beschikkingsbevoegd gezag niet-ontvankelijk kan worden verklaard.

Ingeval de aanvrager de krachtens wettelijk voorschrift voorgeschreven gegevens verstrekt, is niet-ontvankelijkverklaring op grond van het ontbreken van (essentiële) gegevens uiteraard niet mogelijk. In dat licht bezien zal derhalve nauwkeurig dienen te worden nagegaan of in de betreffende regeling alle essentiële gegevens zijn opgesomd. Wanneer dit onverhoopt niet het geval mocht blijken te zijn, dan zal de regeling terzake moeten worden aangevuld. Ten aanzien van de categorie lozingen met behulp van een werk is dit bij het eerdergenoemde besluit van 8 november 1980 geschied. Tot dusverre vielen de lozingen op andere wijze dan met behulp van een werk niet onder de werking van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (WABM). Zij konden dan ook bij meergenoemde wijziging van het Uitvoeringsbesluit buiten beschouwing blijven. Bij Koninklijk besluit van 10 maart 1982, Stb. 218, is de WABM echter op deze categorie lozingen van toepassing verklaard.

Met het oog op eventuele ontvankelijkheidsperikelen zal het Uitvoeringsbesluit thans dan ook zo nauwkeurig mogelijk dienen aan te geven welke gegevens bij de aanvraag van een vergunning als bedoeld in artikel 1, derde lid, van de WVO moeten worden verstrekt. Het onderwerpelijke besluit voorziet hierin.

In het onderhavige besluit worden aanzienlijk meer gegevens genoemd dan tot nu toe in artikel 7, vijfde lid, van het Uitvoeringsbesluit waren opgenomen. De praktijk van de vergunningverlening heeft namelijk uitgewezen dat de tot nu toe verlangde gegevens in bepaalde situaties

onvoldoende zijn om een juiste beoordeling van de vergunningaanvraag mogelijk te maken. De tot dusver in het Uitvoeringsbesluit opgesomde gegevens hebben uitsluitend betrekking op de wijze waarop de afvalstoffen in de rijkswateren worden gebracht en op de samenstelling, hoeveelheid en eigenschappen van deze stoffen. Wil men echter de mogelijkheden tot sanering van een lozing leren kennen, dan is tevens inzicht vereist in het productieproces waarbij de te lozen stoffen zijn ontstaan dan wel vrijgekomen. Alleen op deze wijze kan uitvoering worden gegeven aan het vergunningenbeleid, dat in het algemeen gericht is op het voorkomen of beperken van verontreiniging door maatregelen aan de bron te nemen. Zeker waar sprake is van sterk verontreinigende stoffen zal lozing in oppervlaktewater zoveel mogelijk vermeden dienen te worden. Bestrijding aan de bron is daartoe een geëigend middel.

In verband hiermee is besloten tot wijziging van artikel 7, vijfde lid, van het Uitvoeringsbesluit. In de artikelsgewijze toelichting zal, voor zover nodig, verder op de aangebrachte wijzigingen worden ingegaan. Er zij nog op gewezen dat ingevolge artikel 58, eerste lid, van de WABM door de aanvrager een verzoek kan worden gedaan om geheimhouding van bepaalde bij de aanvraag overgelegde stukken. Overigens kan het bevoegde gezag ingevolge artikel 9, tweede lid, van genoemde wet genoegen nemen met minder informatie dan wettelijk is voorgeschreven, indien de verstrekte gegevens het mogelijk maken te beoordelen of de aangevraagde beschikking al dan niet kan worden gegeven. Tijdens het vooroverleg kunnen dienaangaande voorlopige afspraken worden gemaakt.

Artikelsgewijze toelichting

Vierde lid, aanhef. Anders dan in het huidige vijfde lid van artikel 7 wordt in het nieuwe vierde lid «de volle zee» niet langer genoemd. Dit vindt zijn oorzaak in de omstandigheid dat het op andere wijze dan met behulp van een werk brengen van afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in de volle zee een aangelegenheid is die niet onder de WVO, doch onder de Wet verontreiniging zeewater (WVZ) valt. De gegevens die bij een aanvraag voor een WVZ-ontheffing dienen te worden verstrekt, zijn opgenomen in het besluit van 22 augustus 1983, nr. RRW 41457, Staatscourant 1983, nr. 168.

Ad b. De plaatsbepaling is een fundamenteel gegeven voor de beoordeling van de lozing; zij behoort dan ook bij de aanvraag te worden overgelegd om te zijner tijd integrerend deel uit te gaan maken van de eventueel te verlenen vergunning. De toelichtende tekening zal in ieder geval op zodanige schaal moeten zijn gemaakt, dat het lozingspunt duidelijk afleesbaar is; bij voorkeur ware zij op A-4 formaat te verstrekken zodat zij gemakkelijk aan de vergunning kan worden gehecht. Volledigheidshalve zij vermeld dat ook ten aanzien van de in artikel 4, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit artikel 1, derde lid, Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Stb. 1974, 709) met name genoemde lozingssituaties, een zo nauwkeurig mogelijke plaatsaanduiding dient te worden verstrekt.

Ad. c. Er zijn verschillende manieren om afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen anders dan met behulp van een werk in oppervlaktewater te brengen. Te denken valt bijvoorbeeld aan storten door middel van onderlossers, kranen en dergelijke en aan het uitpompen of weg laten lopen vanuit een vaartuig of een voertuig. Daarnaast moet hier blijkens de toelichting op het Uitvoeringsbesluit artikel 1, derde lid, WVO ook onder worden verstaan een handelen of nalaten waarvan redelijkerwijs verwacht mag worden dat verontreiniging van oppervlaktewater het gevolg zal zijn. Voor een goede beoordeling van de vergunningaanvraag is onder meer een juist inzicht in de wijze waarop de genoemde stoffen in het oppervlaktewater worden gebracht van belang.

Ad e. Ten aanzien van de gestelde eis van «een zo volledig mogelijke karakterisering» zij opgemerkt, dat het met name van de kwaliteit en de kwantiteit van de lozing, in relatie tot de mogelijkheid het effect van de lozing te beoordelen, zal afhangen in hoeverre en tot in welk detail informatie moet worden verstrekt. Door aan de indiening van de aanvraag vooroverleg met het bevoegd gezag te laten voorafgaan, kan de aanvrager zich op de hoogte stellen, welke informatie hij in het concrete geval zal moeten overleggen. Bij de aard van de afvalstoffen kan gedacht worden aan verontreinigd grondwater, ballastwater, schoonmaakwater, baggerspecie, bouw- of sloopafval, verontreinigde grond enz. Onder de vorm van de afvalstoffen wordt de aggregatietoestand verstaan (vloeibaar of vast). Indien de aanvraag betrekking heeft op baggerspecie dient tevens het gewichtsgehalte en het volumegehalte van de vaste stoffen alsmede de deeltjesgrootteverdeling te worden vermeld. Indien de aanvraag grove, vaste stoffen betreft, dient te worden aangegeven waaruit die stoffen bestaan (slakken, sintels enz.).

Bij de samenstelling gaat het om de chemische componenten en de kwantitatieve bijdrage van elk van die componenten. Met name is hierbij de eventuele aanwezigheid van zwarte en grijze lijst stoffen van belang. Bij de hoeveelheid stoffen dient ook de hoeveelheid per tijdseenheid alsmede de voorgenomen frequentie van de lozing of het storten te worden aangegeven.

Met eigenschappen is bedoeld op de volumieke massa, viscositeit, zuurgraad, zuurstofbindend vermogen, temperatuur, toxiciteit, uitlooggedrag e.d.

Ad f. Onder herkomst moet in zijn algemeenheid worden verstaan de plaats waar en de omstandigheden waaronder de betreffende afvalstoffen zijn ontstaan of vrijgekomen. In bepaalde situaties kan de herkomst van de stoffen waarop de aanvraag betrekking heeft een aanwijzing bevatten die van belang is bij de overwegingen tot het al dan niet verlenen van de vergunning. Zo zal bijvoorbeeld een aanduiding van de baggerplaats inzicht kunnen verschaffen in de mate van schadelijkheid van de baggerspecie. Het kan ook voorkomen dat de stoffen niet afkomstig zijn van de aanvrager zelf. In dat geval dient de naam en het adres te worden opgegeven van degene van wie de stoffen afkomstig zijn. Indien de aanvraag betrekking heeft op een mengsel van stoffen die van verschillende bronnen afkomstig zijn, dient de gevraagde informatie van elke stof afzonderlijk te worden verstrekt.

Ad h. Het brengen van afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in oppervlaktewater gaat ten koste van de kwaliteit van het betreffende water. Waar mogelijk zullen lozingen en stortingen als hier aan de orde dan ook vermeden dienen te worden. Daartoe kan onder meer bijdragen een verplichting voor de vergunningaanvrager om zo exact mogelijk de eventueel aanwezige andere bergings- c.q. verwerkingsmogelijkheden, waaronder die van hergebruik, aan te geven. Hiermede wordt aangesloten bij het algemeen milieuhygiënisch beleid dat er op gericht is het ontstaan van afvalstoffen zoveel mogelijk te voorkomen.

Vijfde lid. Evenals bij lozingen met behulp van een werk geldt hier dat specifieke bedrijfsomstandigheden van invloed kunnen zijn op de samenstelling van de afvalstoffen alsmede op de maatregelen ter beperking van de schadelijkheid daarvan. Aangezien deze schadelijkheid met name wordt veroorzaakt door toxische, persistente of bio-accumulatieve stoffen, is de hierbedoelde informatieplicht beperkt tot de categorieën bedrijven waarin dergelijke stoffen vrijkomen of kunnen vrijkomen.

3. Onderdeel E.

Ten aanzien van de bepaling inzake de cassatiebevoegdheid van het hoofd van het bureau verontreinigingsheffing rijkswateren wordt het volgende opgemerkt.

In artikel 20, tweede lid, WVO is bepaald dat, behoudens bij algemene maatregel van bestuur te geven nadere en zonodig afwijkende regelen, bij de heffing en invordering van de verontreinigingsheffing rijkswateren de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken (Stb. 1983, 61), de Wet van 22 mei 1845 (Stb. 22) en de Kostenwet invordering rijksbelastingen (Stb. 1969, 83) van overeenkomstige toepassing zijn. Dit heeft voor wat betreft de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Wet van 22 mei 1845 (de Invorderingswet) geresulteerd in een transformatieregel die is opgenomen in artikel 19, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit.

Ten aanzien van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken is een dergelijke transformatieregel echter achterwege gebleven.

Nu in artikel 19 van die wet de bevoegdheid om beroep in cassatie in te stellen is geregeld, zou strikt formeel geredeneerd thans alleen de minister van Financiën de bevoegdheid hebben om tegen een uitspraak van het gerechtshof betreffende een aanslag in de verontreinigingsheffing rijkswateren cassatie in te stellen bij de Hoge Raad. Door de onderhavige toevoeging van een nieuw derde lid aan artikel 19 van het Uitvoeringsbesluit wordt deze omissie weggenomen. Daarbij is de minister van Verkeer en Waterstaat aangewezen als functionaris die beroep in cassatie kan instellen. Aldus wordt aangesloten bij de in artikel 19, tweede lid, onder a, van het Uitvoeringsbesluit opgenomen transformatieregel met betrekking tot de Algemene wet en de Invorderingswet.

4. Onderdeel F

Door het bureau verontreinigingsheffing rijkswateren worden verspreid over het gehele land aanslagen vastgesteld. Daarbij doet zich de laatste tijd in toenemende mate de situatie voor dat waterleidingbedrijven, die als rechtsvorm de naamloze vennootschapsvorm voeren, weigeren informatie te verstrekken aan genoemd bureau. Zij beroepen zich daarbij op het niet van toepassing zijn van artikel 49 van de Algemene wet.

Ten aanzien van de groep bedrijven die op grond van de bij het Uitvoeringsbesluit opgenomen Tabel Afvalwatercoëfficiënten aan de hand van de door hen afgenomen hoeveelheid water worden aangeslagen, leidt dit tot problemen. Er staat namelijk veelal geen andere weg open om aan deze gegevens te komen.

Thans wordt artikel 56 van de Algemene wet voor wat de verontreinigingsheffing rijkswateren betreft in die zin verruimd dat deze bepaling van overeenkomstige toepassing wordt verklaard op waterleidingbedrijven. Terzake is aangesloten bij de terminologie van (artikel 2 van) de Algemene wet en wordt gesproken over «lichamen» die de levering van water verzorgen. Dit begrip omvat alle denkbare vormen van rechtssubjecten, niet zijnde natuurlijke personen. De bepaling heeft derhalve betrekking op alle waterleidingbedrijven, ook als deze de n.v.-vorm hebben.

Genoemde bedrijven zijn thans verplicht in voorkomende situaties de benodigde informatie met betrekking tot de afgenomen hoeveelheid water aan het bovengenoemde bureau te verstrekken.

4. Onderdeel A

De wijziging van artikel 3 en de aanhef van Bijlage III houdt verband met de omstandigheid dat in het nieuwe vijfde lid van artikel 7 (vgl. onderdeel B) verwezen wordt naar Bijlage III bij het Uitvoeringsbesluit.

5. Onderdeel C

Krachtens de oude tekst van artikel 7a van het Uitvoeringsbesluit behoeven de bij de aanvraag tot verlening of wijziging van een vergunning voor het lozen op andere wijze dan met behulp van een werk te verstrekken gegevens slechts in drievoud te worden overgelegd. Thans is dat, voor de lozingen die niet van het regime van Hoofdstuk 3 van de WABM zijn uitgezonderd, gewijzigd in tienvoud met het oog op de voor het bevoegd gezag uit de WABM voortvloeiende verplichting tot het toezenden van de aanvraag en de bijbehorende gegevens aan de adviseurs en tot ter inzagelegging daarvan. Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om ook voor de in artikel 7, derde lid, van het Uitvoeringsbesluit genoemde gegevens de informatieplicht op een tienvoud te bepalen. Bij het besluit van 8 november 1980, Stb. 606, is dit abusievelijk achterwege gebleven.

6. Onderdeel D

De wijziging van de artikelen 11 en 15b van het Uitvoeringsbesluit houdt verband met de wijziging van de WVO van 24 juni 1981, Stb. 414, waarbij de woorden «daartoe bestemd» uit artikel 1 van de wet geschrapt zijn.

7. Artikel III

Het Uitvoeringsbesluit dateert van 5 november 1970. Sindsdien is het reeds zestien maal gewijzigd, telkens op onderdelen. Dit is het overzicht uiteraard niet ten goede gekomen. Om deze reden is in artikel III bepaald dat de integrale tekst van het Uitvoeringsbesluit, zoals deze thans luidt, in het Staatsblad zal worden opgenomen.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes